

Al 36 jaar is in Spanje het fascistiese Franco-regiem aan de macht. Al 36 jaar probeert dit regiem iedere demokratiese beweging in de kiem te smoren en te onderdrukken met de meest grove en barbaarse middelen.

Toch heeft het verzet in Spanje steeds massaler vormen aangenomen.

Arbeiders, studenten, huisvrouwen, boeren organiseren zich in protestbewegingen en massale stakingen.

Zo ook in El Ferrol, een stadje aan de kust van Gallicië in maart 1972.

Tienduizenden staakten uit solidariteit met de arbeiders van de werven en fabrieken van BAZAN. Dezen hadden het werk neergelegd uit protest tegen de manier waarop voor hun bedrijf de nieuwe CAO werd vastgesteld. Zij eisten dat de CAO-besprekingen demokraties zouden plaats vinden op het bedrijf zelf en niet op een besloten direktievergadering in Madrid.

De bazen van BAZAN vroegen politie en leger te hulp bij het neerslaan van het protest van de arbeiders. Hierbij vielen twee doden en honderden gewonden. Talloze arrestaties en martelingen volgden. Tegen de 23 "hoofdverdachten" werd in totaal 103 jaar gevangenisstraf geëist. Pas begin juli 1975 vond het proces plaats tegen de arbeiders van El Ferrol. Vijf van hen hadden toen al 3½ jaar in voorarrest gezeten.

In deze brochure vindt u een beschrijving van de gebeurtenissen in El Ferrol en de gevolgen daarvan, als voorbeeld van de strijd van het Spaanse volk en de repressie van het Franco-regiem in zijn laatste stuiptrekkingen.

Natuurlijk leggen de arbeiders van El Ferrol en hun advocaten zich niet neer bij de absurd hoge straffen. Zij gaan in hoger beroep.

WEEST SOLIDAIR MET DE 23 VAN EL FERROL.

RICHT UW PROTEST AAN DE SPAANSE AMBASSADES IN DEN HAAG OF BRUSSEL EN HET TRIBUNAL SUPREMO IN MADRID EN EIST NIETIGVERKLARING VAN DE VONNISSEN EN VRIJHEID VOOR DE 23 VAN EL FERROL.

Dit is een uitgave van Acción Fuego, Oude Gracht 36, Utrecht.

EL FERROL

HET PROCES TEGEN DE 23

Hoe het Franco-regiem in Spanje probeert de arbeidersbeweging te onderdrukken. Toegelicht aan de hand van de gebeurtenissen rond de massale stakingen en demonstraties in El Ferrol (Gallicië) vanaf maart 1972 tot nu.

galicië

- el ferrol
- ⊙ la coruña

ACCION FUEGO een solidariteitskomité, dat politieke en materiële steun wil geven aan de politieke gevangenen en hun gezinnen en aan alle slachtoffers van de Franco-terreur, ongeacht hun politieke gezindheid.

U kunt steun verlenen door geld over te maken op postgiro 2698600 t.n.v. penningmeester Acción Fuego te Utrecht.

Met dank aan al degenen, die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van deze brochure.

Uitgave: ACCION FUEGO

Druk: Utrechtse Studenten Pers

Utrecht, augustus 1975

voorwoord

Begin juli 1975. In Madrid vindt voor het Tribunal de Orden Público (de T.O.P.) het proces plaats tegen "de 23 van El Ferrol". Deze 23 mensen hebben een leidende rol gespeeld in de stakingen en solidariteitsmanifestaties in maart 1972 in de Galiciëse kustplaats El Ferrol. Tegen hen wordt gezamenlijk 103 jaar gevangenisstraf geëist. Ze worden aangeklaagd wegens het beleggen van verboden vergaderingen, het verspreiden van verboden geschriften, opruiing, terrorisme en banditisme. Tijdens het proces worden in heel Spanje solidariteitsmanifestaties gehouden en wordt er met name in Galicië door tienduizenden gestaakt.

Wat speelde zich af in El Ferrol eind '71, begin '72.

In 1971 hadden in Spanje de syndikaatsverkiezingen plaats. De Spaanse verticale syndikaten bestaan niet zoals bij ons de vakbonden, uit arbeiders. Arbeiders zijn erin vertegenwoordigd, maar eveneens de werkgevers en de Minister van Arbeid. Via de syndikaten tracht het regiem, met behulp van de bazen, de arbeiders onder de duim te houden.

Vrije vakbonden zijn verboden evenals het houden van eigen vergaderingen door de arbeiders. Toch hebben de arbeiders zich georganiseerd in de illegale vakbonden, zoals de U.G.T. (Unión General de Trabajadores; een bond nauw gelieerd aan de PSOE, de socialistiese partij), de C.N.T. (Confederación Nacional de Trabajadores, de anarchistiese vakbond) en in de Comisiones Obreras. Deze laatste zijn arbeidersraden per bedrijf.

De Comisiones Obreras besloten in 1971 in El Ferrol deel te nemen aan de verkiezingen van het syndikaat van hun bedrijf. Hierbij stemden de arbeiders massaal op de vertegenwoordigers van de Comisiones Obreras.

Dit is eveneens het geval op de werven en de fabrieken van de Empresa Nacional de Bazan. Op deze marinewerf wordt juist gewerkt aan de bouw van 5 fregatten met raketbewapening naar amerikaans ontwerp. De eerste van hun soort voor de Spaanse marine en een prestige-objekt voor het Franco-regiem. Eind '71 loopt de C.A.O. voor de Bazan-vestigingen af. Nieuwe C.A.O.-besprekingen vinden om taktiese redenen plaats in Madrid, veraf gelegen van de eigenlijke werven in Cádiz, Cartagena en El Ferrol. Via hun vertegenwoordigers in het syndikaat laten de arbeiders van El Ferrol in februari '72 weten, dat ze weigeren om een van bovenaf uit Madrid opgelegde C.A.O. te aksepteren en dat ze loonoverleg op bedrijfsnivo eisen.

De direktie weigert op deze eisen in te gaan en roept de hulp van politie in om de staking, die georganiseerd wordt begin maart, neer te slaan en de arbeiders van het fabrieksterrein te verdrijven.

De woede van de bevolking van El Ferrol over dit gewelddadige optreden is groot en duizenden sluiten zich aan bij een protestmars naar de stad. Daar worden ze opgewacht door tot de tanden bewapende politie-eenheden. Deze openen het vuur en er vallen twee doden, Amador Rey Rodriguez en Daniel Niebla, en honderden gewonden.

De volgende dag, de 11e maart, wordt in El Ferrol een algemene solidariteitsstaking gehouden. In vele andere Galiciëse en Spaanse steden wordt dit voorbeeld gevolgd en leggen tienduizenden het werk neer. Van hen worden alleen al in de provincie Galicië honderden ontslagen.

In El Ferrol zelf wordt door de autoriteiten de uitzonderingstoestand uitgeroepen en worden legereenheden aangetrokken om de politie te "assisteren". Honderden arrestaties en veroordelingen voor de T.O.P. en de inderhaast ingestelde krijgsraad volgen. Beruchte martelspecialisten worden naar de stad gehaald en laten de "delinkwenten" de meest barbaarse lichamelijke en psychiese kwellingen ondergaan.

De straffen, die voor de 23 hoofdverdachten worden geëist zijn zwaar, want in de ogen van de autoriteiten zijn deze arbeiders zware misdadigers en terroristen.

(Rafael Pillado reageerde tijdens het proces op deze laatste beschuldiging: "Ik word beschuldigd van terrorisme. De enige misdaad die ik heb begaan is als syndikaatsvertegenwoordiger op te treden voor mijn kollega's. Als dat terrorisme is, zal ik mijn hele leven terrorist blijven").

Het regiem heeft 3½ jaar gewacht met het eigenlijke proces voor de T.O.P.. De datum werd angstvallig geheim gehouden en voortdurend verschoven uit angst voor manifestaties van de bevolking. Pas enkele dagen voor het proces kregen de advocaten de gelegenheid de processtukken in te zien. Vijf van de 23, Rafael Pillado, José Rioboo, Manuel Amor Deus, Pedro Lopez en Julio Aneiros Fernandez hebben al die tijd in voorarrest gezeten. De anderen werden na enige maanden gevangenisstraf, waarbij ze meestal ernstig mishandeld werden, op borgtocht vrijgelaten.

In deze brochure wordt na een korte uiteenzetting over de situatie in Spanje, uitgebreid ingegaan op de gebeurtenissen in El Ferrol en de gevolgen daarvan.

Deze staan niet op zichzelf. Overal in Spanje vinden soortgelijke akties plaats en hanteert het regiem alle vormen van lichamelijk en structureel geweld om de zich uitbreidende bevrijdingsbeweging van het volk te onderdrukken. Met als climax op dit moment: de al maanden lang durende staat van beleg in Baskenland en de doodstraf, die is geëist tegen de twee jonge Basken Garmendía en Otaegui en tegen Eva Forest en Antonio Durán. Deze laatsten worden beschuldigd van de moordaanslag op de gehate premier Carrero Blanco in december '73.

Onze solidariteit van het Spaanse volk is van het grootste belang en een steun in de rug van de oppositie. Dat de internationale opinie het Spaanse regiem onder druk kan zetten is bijv. gebleken bij de herziening van het 'proces 1001' in maart '75 tegen Camacho en 9 andere leiders van de Comisiones Obreras. Onder grote nationale en internationale pressie werden de vonnissen tegen hen aanzienlijk verzacht.

WIJ WILLEN IEDER OPROEPEN OM DE STRIJD VAN SPAANSE VOLK TE STEUNEN.

WEES SOLIDAIR MET DE 23 VAN EL FERROL.

RICHT UW PROTESTBRIEVEN EN - TELEGRAMMEN AAN :

De Spaanse Ambassade in Den Haag of Brussel en het

Tribunal Supremo in Madrid

EN EIS:

NIETIGVERKLARING VAN DE VONNISSEN

VRIJHEID VOOR DE 23 VAN EL FERROL

ANULACION DE LOS SUMARIOS

LIBERTAD PARA LOS 23 DE EL FERROL

36 jaar fascisme in spanje

Dit jaar is het 39 jaar geleden dat Franco met zijn fascistiese troepen Spanje binnenviel en in een burgeroorlog van 3 jaar de Volksfrontregering verdreef. Hij werd vanuit het buitenland geholpen door Hitler en Mussolini en kreeg in het binnenland steun van grote delen van het leger, de kerk en de rijke bourgeoisie.

Na de Burgeroorlog leek het volk verslagen: de oorlog kostte aan 2 miljoen mensen het leven, maar ook daarna ging het regiem door met massale executies van tegenstanders: boeren, arbeiders, studenten, anarchisten, communisten en socialisten. Anderen werden voor jaren gevangen gezet of vluchtten naar het buitenland. De regering o.l.v. Franco zette tot op de dag van vandaag het regiem van geweld en onderdrukking voort. Verzet werd bloedig neergeslagen en de opposanten binnen de regering werden via een spel van verdeel- en heers op een zijspoor gezet.

De fascisten oefenden een regering van wanbeheer uit: landbouwhervormingen werden tegengehouden door het systeem van grootgrondbezit; het onderwijs bleef achterlijk en elitair doordat het in handen bleef van de kerk en dure privé-instellingen; de economie bleef ver achter ten opzichte van andere Europese landen door corruptie en het versjacheren van eigen bodemschatten aan multi-nationals, waardoor alle winsten naar het buitenland vloeiden. Daardoor werden honderdduizenden spanjaarden werkloos en waren ze genoodzaakt om onder slechte arbeidsomstandigheden in het buitenland te gaan werken.

Toch werd het verzet door fascistiese terreur en het economiese wanbeleid van diefstal, corruptie en uitbuiting niet gebroken. Al in de jaren 50 werden door arbeiders in Baskenland, Asturië, Gallicië en Catalonië massale stakingen georganiseerd uit protest tegen de lage lonen en de slechte arbeidsomstandigheden. Dit verzet breidde zich uit in de jaren 60 en 70. Arbeiders en boeren organiseerden zich in eigen clandestiene vakbonden. Aan de universiteiten groeide het verzet tegen het slechte onderwijsbeleid en de invloed van het regiem op de universiteiten via de - voor iedereen verplichte - studentenorganisatie. Veel katholieke geestelijken verklaarden zich solidair met de strijd van het volk tegen Franco.

De situatie nu

Spanje verkeert momenteel in een zeer ernstige economiese crisis. De belangrijkste oorzaken daarvoor zijn het financieel en economies wanbeheer van de verschillende regeringen Franco en de effecten die Spanje ondervindt van de economiese crisis in de omliggende Europese landen.

De belangrijkste inkomensbronnen van Spanje: het toerisme en de deviezenzendingen van emigranten naar hun familieleden slonken in 1974 aanzienlijk. Prijsverhogingen, met name voor artikelen voor direkt levensonderhoud volgden elkaar steeds sneller op en de inflatie voor 1974 bedroeg 20%. De verwachting is dat dit cijfer voor 1975 20 tot 25% zal zijn.

Tegen deze voortdurende verslechtering van de economische situatie is in Spanje veel protest gekomen. Vooral in de eerste maanden van dit jaar, rond 1 mei en in juni. Er waren grote stakingen van arbeiders, technisch personeel, personeel van banken en verzekeringsmaatschappijen en onderwijzend personeel.

Hun eisen zijn:

behoud van de arbeidsplaats, verbetering van de arbeidsomstandigheden, loonsverhoging en vrije vakbonden (waarin men eigen vertegenwoordigers kan kiezen). Belangrijk is dat deze stakingen niet enkel meer gehouden werden in de grote bedrijven. Ook in middelgrote en kleine bedrijven uitte het protest tegen "la caristia de la vida" (de duurte van het leven) zich in stakingen. Bovendien werd er niet alleen gestaakt in de "traditionele" stakingsgebieden, maar in heel Spanje. Ook ambtenaren van ministeries sloten zich bij deze stakingen aan. Dat was tot nu toe nog nooit voorgekomen.

Het studentenprotest is massaler dan ooit. Verschillende universiteiten werden door de studenten bezet en zijn door het regiem tot september gesloten.

Niet alleen in economies opzicht is het Franco-regiem voor veel spanjaarden onaanvaardbaar. Het systeem van onderdrukking en verdeel-en-heers, ondanks het "demokraties" laagje vernis dat de regering Navarro trachtte aan te brengen roept steeds meer verzet op. Ook in ministerskringen wordt kritiek geuit op het regiem. Begin maart werden hiervoor 5 ministers ontslagen.

De tot nu toe belangrijkste steunpilaren van het Franco-bewind: het leger en de kerk, laten scheuren zien. Zo organiseerde de katholieke vereniging "Justicia y Paz" eind vorig jaar een handtekeningenactie waarin gevraagd werd om Amnestie voor politieke gevangenen. Deze petitie werd ondertekend door 47 van de 50 spaanse bisschoppen, door de aartsbisschop van Madrid en door de kardinaal. Bovendien plaatsten vele ex-ministers en hoge regeringsambtenaren hun handtekening onder de petitie (totaal 170.000 handtekeningen). Met name lagere priesters worden politiek steeds aktiever. Ze leiden kerkbezettingen, stellen de kerken open voor politieke vergaderingen en gebruiken hun preken om allerlei politieke misstanden aan de kaak te stellen. Het leger, voorheen een van de meest loyale groeperingen van het bewind, staat niet meer zo eensgezind achter Franco. In Barcelona werden een paar maanden geleden twee hoge militairen gearresteerd omdat ze, namens honderden officieren en manschappen, weigerden nog verder ingezet te worden bij de onderdrukking van het volk.

Repressie en politieke onderdrukking

Minstens 30.000 mensen die weigeren mee te draaien in het systeem zitten gevangen. Van hen zitten ongeveer 28.000 in voorarrest. Geïsoleerd en gespreid over 20 gevangnissen in het land. De regering echter ontkent het bestaan van politieke gevangenen. Men spreekt over hen als zijnde misdadigers tegen "de openbare orde". Een uitgebreid controleapparaat houdt iedere burger en diens activiteiten in de gaten en volgt de weg van diegenen die ervan verdacht worden zich met "de maatschappij in gevaar brengende" activiteiten in te laten. De volgende organisaties houden zich bezig met de onderdrukking van linkse en liberale ideeën:

- de staatsveiligheidsdienst (DSG), wier duizenden leden van de "politiek-sociale brigade" in burgerkleding als spion overal aanwezig zijn.
- de inlichtingendiensten van het leger (DOP en COE).
- de inlichtingendienst van de Guardia Civil, de burgerwacht. (ze zijn te herkennen aan hun groene uniformen en gelakte driesteek).
- de inlichtingen- en dokumentatiedienst van de regering die nauwe relaties onderhoudt met de CIA.

Het kan een ieder overkomen dat degene met wie je een borrel drinkt, op je werk of op de universiteit een verklikker is. Dat je brieven onderschept worden, of je telefoongesprekken afgeluisterd. Terwijl de linkse oppositieleiden zwaar onderdrukt worden, lijken de rechtse extremisten met hun knokploegen en betogingen boven de wet te staan. Het meest berucht zijn de "Guerilleros de Cristo Rey" en het "Comando Adolf Hitler", welke namen voor zichzelf spreken. Het regiem tolereert ze niet alleen, maar werkt met hen samen!

HUISVROUWEN IN STAKING, WINKELIERS SOLIDAIR

Begin februari deden verschillende vrouwenorganisaties een oproep aan alle huisvrouwen in Madrid om een tweedaagse kopersstaking te houden als protest tegen de voortdurende prijsverhogingen. Uit solidariteit sloten de meeste winkeliers hun zaken, waaronder 13 grote supermarkten. Ook de kooplui op de markten weigerden hun spullen te verkopen. De politie was snel ter plaatse en sommeerde de marktverkopers hun kramen te openen. Toen ze dat bleven weigeren sloeg de politie erop los. Ze tuigden een oude vrouw af en verschillende mensen werden opgepakt. De vrouwenorganisaties kregen van het regiem een vergaderverbod van 3 maanden opgelegd.

Einde van het Franco-regiem in zicht?

Uit de gebeurtenissen in Spanje van met name het laatste jaar valt duidelijk af te leiden, dat de politieke strijd zich aan het toespitsen is en steeds openlijker gevoerd wordt. Enerzijds blijkt dat uit het steeds sterker en massaler worden van het verzet. Zo besloten de verboden Comisiones Obreras dit jaar overal mee te doen aan de syndikaatsverkiezingen in mei, waarbij ze grote overwinningen behaalden. Anderzijds probeert het regiem via harde repressiemaatregelen de gaten die vallen in het fascisties systeem op te vullen (uitzonderingstoestand in Baskenland, eisen van doodstraf etc., etc.).

Een jaar na zijn fameuze toespraak over 'liberalisatie' werd premier Arias Navarro in januari j.l. gekonfronteerd met de tweede kabinetsskrisis in zijn regeringsperiode. Hij verving 6 ministers en men nam aan dat de premier zijn positie had weten te versterken. Tot nu toe is daarvan weinig gebleken. Het enige positieve punt sindsdien is de beperkte wetgeving op - niet politieke - stakingen geweest.

Van enig gekoördineerd beleid van het nieuwe kabinet is geen sprake. Zelfs als we aannemen dat Navarro werkelijk een doorbraak wil, dan blijft dat onmogelijk zolang de Franco-familieklik zo invloedrijk blijft en de fascistiese principes van de Beweging (enig toegelaten partij) uitgangspunt voor het politiek handelen zijn. Het lijkt erop dat Navarro niet in staat is om de sfeer van algehele malaise te doorbreken. De economiese moeilijkheden duren onverminderd voort. De belangrijke onderhandelingen rond de scheiding van Kerk en Staat en die over de VS-bases bevinden zich al maanden in een impasse. Toelating tot de NAVO is afgeketst. Ondanks sterke aandrang van de President van de U.S.A..

De (verboden) oppositiepartijen zijn zich, zowel in als buiten Spanje, aan het bundelen. Zo is daar de breed samengestelde Junta Democrática (communisten(PCE), socialisten (PSP), monarchisten, konservatieve liberalen en republikeinen). De Junta Democrática heeft de laatste maanden haar positie weten te bestendigen. In Spanje zelf bouwen actieve leden op verschillende nivo's de organisatie verder uit. In wijken, steden en provincies zoekt men op basis van het Junta-programma (overname van de macht door de gezamenlijke oppositiepartijen, die een overgangsregering zullen vormen tot de verkiezingen na een jaar) contact met elkaar in de zgn. Mesas Democráticas (democraties vergaderingen) en richt overal Juntas op. Ook beroepsgroepen zoals artiesten, journalisten, studenten, ambtenaren op ministeries vormen Juntas. De nationale verzoeningspolitiek van de Junta Democrática is er op gericht om alle sociale groeperingen en klassen te verenigen in zulke Juntas en om door gezamenlijke politieke acties aan de basis de voorwaarde te scheppen voor een nationale staking.

Nog steeds ontbreken in de Demokratiese Junta de socialistiese partij (PSOE), de christen-demokraten - behalve enige figuren à titre personel -, de IVe -Internationale (FRAP) en de anarchisten (CNT). De onderhandelingen met de PSOE verlopen moeizaam. O.a. omdat deze partij weigert om met de Junta als geheel te praten. De PSOE staat een samengaan voor met politieke partijen op klassebasis en wil dan ook alleen met vertegenwoordigers van linkse politieke partijen in de Junta onderhandelen. En daarvoor voelen de communisten en socialisten niets.

Onlangs werd de vorming van een 2e politiek verbond in Spanje bekend gemaakt: tussen de socialisten van de PSOE en de Christen-Demokraten. Het is nog niet te overzien wat de vorming van dit verbond voor konsekventies heeft. Vast staat in ieder geval, dat de verschillende oppositiepartijen hun isolationisme ten opzichte van elkaar aan het verlaten zijn.

En dat lijkt een goede stap voorwaarts in de richting van een alternatief voor het huidige bewind.

chronologies de gebeurtenissen

in el ferrol tot 10 maart 1972

De vestiging in El Ferrol van de "Empresa Nacional BAZAN", waar meer dan 6.000 arbeiders werken, is altijd een van de sterkste bastions van de Comisiones Obreras geweest. Bazán heeft altijd veel leiders van de arbeidersklasse voortgebracht. Honderden strijd-bare mannen en vrouwen hebben zich dagelijks onderscheiden in de strijd van de arbeiders van Bazán bij het verdedigen van hun klassebelangen. In 1969-70 besluiten de autoriteiten van de officiële verticale vakbond, tezamen met de bazen en de politie, de arbeidersbeweging in de onderneming de kop in te drukken. De vertegenwoordigers van de arbeiders in het Syndikaat van de onderneming, waaronder Julio Aneiros en Rafael Pil-lado (beiden arbeidersleden van het Syndikaat en de laatste voorzitter van de Sociale Sektie in de Metaal) worden van hun functie ontheven en de politie doet een groot aantal arrestaties.

Als de nieuwe syndikaatsverkiezingen in 1971 worden uitgeschreven, besluiten de Comisiones Obreras hier aan mee te doen als vertegenwoordigers van de arbeiders. Nadat aan de arbeiders is uitgelegd, waarom leden van de Comisiones Obreras zich verkiesbaar stellen, wordt er massaal op hen gestemd. Manuel Amor Deus en José Maria Riobóo worden gekozen als arbeidersleden van het Syndikaat van de onderneming. Zij krijgen het hoogste percentage stemmen dat ooit op arbeiders in de fabriek werd uitgebracht. Ook de overlegposities in de belangrijkste afdelingen en werkplaatsen worden bezet door leden van de Comisiones Obreras of door arbeiders, die bereid zijn om de belangen van de werkende klasse te verdedigen.

De eisen van de arbeiders

Reeds aan het eind van 1971, nog voordat de onderhandelingen beginnen over de nieuwe C.A.O., willen de arbeiders via hun officiële vertegenwoordigers in het Syndikaat gaan praten over hun looneisen en werkomstandigheden. De Comisiones Obreras komen in januari 1972 met een eisenpakket, dat massaal wordt gesteund door de arbeiders.

De minimumeisen zijn:

- een minimumsalaris van Ptas. 400,-- (ong. f18,--) met een glijdende loonschaal
- een werkweek van 42 uur
- een maand vakantie
- pensioen op 60 jarige leeftijd, met behoud van het volledig salaris
- 100% behoud van salaris in geval van een ongeval of ziekte

- opnieuw toelaten tot de fabriek van mensen, die zijn ontslagen om sociale of politieke redenen

- het recht van vereniging en staking

Wat betreft dit eisenpakket: er wordt door de arbeiders een nieuw element ingebracht, wat van zeer vitaal belang is en een kontinu mobiliserende functie heeft: de eis, dat de nieuwe C.A.O. onderhandelingen op bedrijfsniveau gehouden worden.

In de Bazán-fabrieken van Cádiz en Cartagena vindt het tegenovergestelde plaats: de C.A.O.-onderhandelingskommissie, wier leden zich aan de kant van de bazen scharen, slaagt er in te voorkomen, dat er ook maar de geringste invloed van de arbeiders op de totstandkoming van de C.A.O. plaats heeft. Integendeel, deze commissies pleiten ervoor, dat de C.A.O.-onderhandelingen in Madrid plaats hebben: ver van de plek waar de fabrieken staan, dit om "arbeidersonlusten" te voorkomen en er voor te zorgen, dat de arbeiders niet "in een voortijdig stadium" over "bepaalde" informatie zouden beschikken.

In januari 1972 kondigen de Comisiones Obreras in een op grote schaal verspreid pamflet de eerste actiepunten van de fabriek aan:

"Ons eerste actiepunt is: de C.A.O.-kommissies van Cádiz en Cartagena die al een maand in Madrid bezig zijn met de voorbereidingen van de nieuwe C.A.O., zonder vertegenwoordiging van onze fabriek in Ferrol uit te nodigen, hebben ons de 24e laten weten, dat we de 26e moeten verschijnen aan de onderhandelingstafel om te praten over een C.A.O.-voorstel, waarvan we de inhoud niet eens kennen".

De arbeiders besluiten unaniem om de onderhandelingen in Madrid te boycotten en starten een serie acties ter ondersteuning van hun eis: vaststelling van de C.A.O. in hun eigen fabriek in Ferrol, i.p.v. op de Bazán-vergadering in Madrid. Tegelijkertijd worden er talrijke vergaderingen binnen de fabriek gehouden, die opgezet worden vanuit de afdelingen.

De Bazanarbeiders weigeren overwerk

Vanaf 12 februari verlaten de arbeiders de 12-uur ploegendienst en weigeren verder overwerk. De onderneming, die een boordevolle orderportefeuille heeft, neemt haar toevlucht tot allerlei manoeuvres om zo de eenheid onder de arbeiders te breken: er worden 'spionnen' in alle kantines en toiletten neergezet; de arbeidersvertegenwoordigers staan onder voortdurende controle en al hun bewegingen worden nauwlettend gadeslagen. Maar al deze pogingen mislukken.

Tegelijkertijd leggen de arbeidersleden van het Syndikaat verklaringen af tegenover de plaatselijke pers, waarbij deze handelwijzen aan de kaak worden gesteld, evenals de ondoelmatigheid van de fascistiese vakbond. Er wordt bij het publiek meer begrip

gevraagd voor de eisen van de arbeiders en gewezen op de noodzaak een vakbond op te zetten die de belangen van de arbeidersklasse behartigt en die onafhankelijk en democratisch is. Het stakingsrecht dient te worden erkend.

Op 28 februari gaan de arbeiders van de EMPRESAS AUXILIARES DE ASTANO in staking als gevolg van de afgebroken C.A.O.-onderhandelingen.

Bij BAZAN gaat de staking vanwege het overwerk door en de arbeiders vergaderen steeds meer. Bovendien sturen de arbeidersvertegenwoordigers op de 22e een brief naar de directie, waarin zij een onmiddellijke loonsverhoging eisen van 3.000 Ptas. Meer dan 2.000 arbeiders verzamelen zich op het terrein van de werven als de brief aan de directie overhandigd wordt. Zij eisen dat de directie binnen 5 dagen een antwoord geeft. Vijf dagen later komen ze opnieuw bijeen op het plein voor het direktiekantoor met de eis dat hun vertegenwoordigers door de onderneming worden ontvangen. Maar de directie wil de zaak op de lange baan schuiven. Om hun eisen kracht bij te zetten besluiten de arbeiders op 2,3, en 4 maart te gaan staken.

Bezetting van de fabriek

Voor de 9e maart kondigt men een nieuwe vergadering af om de akties te bespreken, die ondernomen moeten worden nu de ondertekening van de C.A.O. door de schertsafgevaardigden van Cádiz en Cartagena in Madrid een feit is geworden.

Als de arbeiders die dag op het werk verschijnen blijkt dat de directie al ingegrepen heeft: 6 kollega's zijn zonder uitbetaling van achterstallig loon op straat gezet en zullen worden ontslagen. Het is hen bovendien verboden het fabrieksterrein te betreden. Het zijn de arbeidersvertegenwoordigers Amor, Riobóo, Ramiro Romero, José Manuel Montero, Alfonso Couce en Miguel Rey.

Langzamerhand vult het terrein van de werf zich met arbeiders. Om tien uur 's ochtends eist men, dat de directeur zal verschijnen en de onmiddellijke intrekking van de sankties. De directeur houdt een "mooie" toespraak voor de aanwezigen, waarin hij de "kwaliteiten" van de galiciëse arbeiders roemt en om kalme en hervatting van de werkzaamheden verzoekt.

Zijn woorden maken geen enkele indruk; de arbeiders zetten hun vergadering voort, waarbij de houding wordt besproken, die men nu dient in te nemen. Om half vier 'smid-dags gaat er een order van de onderneming uit, waarin de arbeiders dringend wordt aangeraden het werk te hervatten, zo niet, dan dient het terrein binnen een half uur te worden ontruimd. Indien aan dit "verzoek" geen gehoor wordt gegeven, zal de politie het terrein ontruimen, zo stelt men. De "grijzen" (agenten van de B.P.S., de politieke politie) komen om half vijf het terrein van Bazan op. Een politiefunktionaris geeft per megafon de arbeiders het bevel om het terrein te verlaten. Na de

drie "reglementaire" stoten op de trompet stormen de "grijzen" als gekken op de menigte af en vormen een kordon. Zo worden de arbeiders gedwongen te wijken in de richting van de toegangspoorten van de fabriek. De arbeiders beginnen te rennen, mensen worden op de grond gegooid en vertrappt door de achteropkomenden. Als ze bij de poorten aankomen worden ze opgewacht door een ander peloton van agenten, die zich buiten hadden opgesteld om tot aktie over te gaan. Men hoort kreten van hen die worden platgedrukt in de nauwe doorgang. Veel mensen komen te vallen en worden door de "grijzen" afgeranseld.

Op straat komen de vrouwen en familieleden van de arbeiders bijeen voor de poorten van BAZAN. Zij gaan tegen de politieagenten te keer over het onbeheerste optreden in de fabriek. Nadat de arbeiders uit de fabriek verdreven zijn beginnen ze een demonstratie, die door de hele stad trekt. Hierbij worden leuzen geschreeuwd als "eenheid" en "solidariteit met BAZAN". Er vinden verscheidene konfrontaties met de politie plaats, waarbij de arbeiders zich met stenen verdedigen.

In de hele stad wordt over de staking gesproken en de verontwaardiging over de gebeurtenissen is algemeen. Bij het passeren van de demonstratie worden de arbeiders luid toegejuicht.

el ferrol 10 en 11 maart

Op 10 maart 1972 komen de arbeiders van BAZAN om half acht 's ochtends samen bij de poorten van de werf, die gesloten blijken te zijn. Het schijnt dat de direktie "geen problemen wil" en de arbeiders liever buiten laat.

De uit meer dan 4.000 arbeiders bestaande menigte trekt naar het centrum van de stad. Ze willen de problemen bij BAZAN uitleggen aan kameraden in andere fabrieken en aan de bevolking. Op het kruispunt van de Castillaweg en de Avenida de las Pías (aan de rand van de stad) verschijnt een tot de tanden gewapende kompagnie "grijzen". De konfrontatie vindt plaats: een lijf aan lijf gevecht, waarin de arbeiders zich verdedigen met stenen en andere op straat gevonden voorwerpen, terwijl hun moordzuchtige tegenstanders in het wilde weg van dichtbij hun pistolen en machinegeweren in de menigte leeg schieten. Ondanks deze kogelregen houden de arbeiders zeer dapper stand. Daardoor moeten de "grijzen" zich uiteindelijk terugtrekken. De tragiese balans van de strijd: 2 arbeiders gedood en meer dan 50 gewonden, onder wie enkelen zeer zwaar.

Amador Rey Rodriguez, 37 jaar oud, vader van 4 kinderen, en Daniel Niebla García, eveneens 37 jaar oud en getrouwd, beiden arbeiders van BAZAN, zijn de slachtoffers van deze beestachtige moordpartij. Twee arbeiders, zonder speciale politieke binding, maar wel vooraan in het gevecht voor de waardigheid van de arbeiders van Ferrol.

Amador Rey sneuvelde in het gevecht, geveld door de eerste schoten. Volgens het rapport van het ziekenhuis van San Javier de Ferrol trof een kogel hem vlak onder de rechteroksel, om vervolgens het lichaam tussen de ribben te verlaten. Daniel Niebla werd van vlakbij in het gezicht geschoten en overleed enkele uren later in het gezondheidscentrum van La Coruña.

Tallozen werden gewond. 23 van hen zo zwaar gewond, dat zij in een ziekenhuis moesten worden opgenomen. De overigen werden om veiligheidsredenen door hun familie verzorgd.

De bevolking neemt de strijd over

Ondanks het vroege uur verspreidt het nieuws zich door de stad als een lopend vuurtje: ze hebben 2 arbeiders van BAZAN vermoord en er zijn heel veel gewonden. De arbeiders van BAZAN brengen gewonde kameraden naar ziekenhuizen en besluiten zich te splitsen in groepen, die de stad en de fabrieken ingaan om over het gebeurde te vertellen. Onmiddellijk na het horen van dit nieuws leggen de arbeiders van de Astanowerf, aan de andere kant van de brug van Las Pías, het werk neer. Ook in de kleinere werkplaat-

sen en andere ondernemingen van Ferrol wordt gestaakt en warenhuizen, winkels, café's en bars sluiten hun deuren. Er heerst stilte in de straten, de stad is in rouw gedompeld.

Zo werd El Ferrol, met zijn 90.000 inwoners, totaal stilgelegd. In minder een dag was het arbeidskonflikt bij BAZAN uitgegroeid tot een politiek gebeuren van de eerste orde dat niet beperkt bleef tot de arbeidersklasse maar de overgrote meerderheid van de bevolking beroerde. Unaniem veroordeelde men de fascistiese onderdrukingsmiddelen van de diktatuur.

De stad bleef enige uren in handen van de arbeiders, die daarvan gebruik maakten om zich te organiseren en te demonstreren. De politie trok zich terug in de kazernes. De arbeidersorganisaties hadden de situatie geheel onder controle, resultaat van een buitengewone strijdvaardigheid en bewustzijn, en gaven leiding aan de steeds massaler wordende demonstraties. Vertegenwoordigers van de Comisiones Obreras en andere organisaties bezochten de autoriteiten, de burgemeester, de bisschop en de directeur-generaal van het departement om de situatie uit te leggen en er op te wijzen dat de dreigende tussenkomst van leger en marine zeer ernstige gevolgen zou hebben, gezien de stemming onder de arbeiders.

Uren later begon de tegenstander, bekomen van de eerste verrassing, weer in actie te komen, versterkt door detachementen van mobiele eenheden uit Valladolid en León.

Eveneens arriveerden talrijke agenten van de BPS uit heel Galicië, en ook een speciale brigade uit Madrid die beschikte over beroepsmartelaars.

De reactie op deze gebeurtenissen van het franquisties regiem kwam voort uit grote angst. Het leger werd in staat van alarm gebracht en alle verbindingen met Ferrol werden verbroken. Op strategiese plaatsen voor de kust kwamen oorlogsschepen te liggen; twee ervan voor Astano. De politie zette een ware mensenjacht op touw, een meedogenloze vervolging van wie hen ook maar verdacht voorkwam, met uiteraard speciale voorkeur voor arbeidersleiders of veronderstelde leden van de Comisiones Obreras en politieke organisaties. Ferrol werd nog de 10e maart voor onbepaalde tijd tot uitzonderingsgebied verklaard. Patrouillewagens en jeeps reden loeiend door de stad, dwongen iedereen die stilstond tot doorlopen. De volgende morgen gaf de BPS winkeliers bevel hun zaken weer te openen op straffe van hoge boetes of definitieve sluiting. Zelfs toen bleven de winkels maar enkele uren open. Om elf uur kwam de politie om af te rekenen met de arbeiders die zich in de nabijheid van BAZAN en het Syndikaat, dat gesloten bleef en streng bewaakt werd door "grijzen", ophielden.

Ondanks dit brute vertoon van macht bleef men in verscheidene fabrieken staken en in andere hield men stiptheidsakties. BAZAN bleef gesloten. De eerste ontslagbrieven werden verzonden; het aantal bereikte al spoedig de 150.

Diezelfde dag (de 11de) had de begrafenis plaats van de vermoorde arbeiders. Om 10 uur 's morgens Amador Rey en om 4 uur 's middags Daniel Niebla García. Bij beide gelegenheden was een geweldige politiemacht op de been om alle belangstellenden "op veilige afstand" te houden. Alleen familieleden van de overledenen hadden toegang tot het kerkhof.

Aan het graf van Niebla sprak de pastoor van de arbeiderswijk San Pablo, D. Antonio Martínez Aneiros de volgende woorden:

"Als we nuchter de oorzaak van beide sterfgevallen beschouwen, moeten we opmerken dat het hier twee onschuldige slachtoffers betreft, wier bloed is vergoten voor een zaak die ons allen aangaat. Dit te ontkennen zou een nieuwe misdaad zijn.

Laat het duidelijk zijn dat het hier geen subversieve aktie betrof, maar integendeel een volkomen gerechtvaardigde daad. Dit wordt door alle betrokkenen trouwens bevestigd. Zelfs de slechtst geïnformeerden onder ons weten dat het hier ging om cao-besprekingen. Dat hieruit zulke ernstige konflikten voort komen moet ons niet al te zeer verwonderen; immers de geschiedenis leert ons dat de schaarse voordelen die de arbeiders hebben van hun zwoegen slechts met grote inspanning en opoffering zijn veroverd - en dit ging niet altijd zonder slachtoffers.

Vastgesteld moet ook worden dat het ontslag van zes kameraden die hun mede-arbeiders vertegenwoordigden de direkte aanleiding is geweest voor het neerleggen van de arbeid, als protest tegen deze maatregel van de onderneming. Ook moet worden gezegd dat de arbeiders niet degene zijn die met het geweld zijn begonnen; de stille getuigen hier bewijzen dit.

Maar dit betekent niet dat we nu verslagen zijn. Integendeel: uit het gebeurde moeten we lering trekken en onze toekomstige houding bepalen. Het bloed van onze kameraden vraagt dit van ons.

Ongetwijfeld zijn de schuldigen van deze sterfgevallen aan ons bekend.

De maatschappij heeft hen gedood, ofwel een deel van de maatschappij. Onze stad is helemaal ondersteboven van deze misdaad. In El Ferrol is een grote misdaad begaan. Wie zal dat durven ontkennen? Degenen die het kanaal hebben afgesloten waardoor een menselijk gesprek had kunnen plaatsvinden zijn het meest verantwoordelijk voor dit vergoten bloed. Maar misschien slapen deze mensen wel en is zelfs deze gebeurtenis niet in staat hen wakker te schudden".

Als gevolg van deze grafrede werd pastoor Antonio Martínez Aneiros beboet met 250.000 pst. (fl. 10.000) en bovendien opgesloten.

repressie, martelingen, arrestaties

In de dagen volgend op de 10de en de 11de maart worden ongeveer 150 mensen gearresteerd. De meesten van hen worden door het regiem boetes opgelegd tussen de Ptas. 50.000 en 250.000 (tussen fl. 2000 en 10.000), die ze direkt moeten betalen op straffe van onmiddellijke inhechtenisneming. Meer dan 60 mensen worden om diverse redenen opgesloten. De meeste van hen zullen moeten verschijnen voor de T.O.P. (Tribunal del Orden Público). Vaak gebeurt het dat gearresteerden, die bij gebrek aan bewijs in vrijheid gesteld werden door de rechter van instructie, op de stoep van het gerechtsgebouw opnieuw opgepakt werden door de politie. Van staatswege werd dan dezelfde boete van hen geeist. Wederom moest deze onmiddellijk voldaan worden op straffe van vervangende gevangenisstraf van minimaal 1 tot 3 maanden.

Zelfs het dragen van een simpele zwarte band als teken van rouw kon een boete van Ptas. 50.000 (fl. 2.000) opleveren.

De onderdrukking op het werk.

De onderdrukking was speciaal gericht op de arbeiders van de BAZAN: meer dan honderd arbeiders van deze onderneming werden vastgehouden en ondervraagd op het politiebureau; ongeveer vijftig werden opgesloten en meer dan 150 ontslagen. Onder hen vele woordvoerders en vertegenwoordigers van het Syndikaat.

De Magistratura de Trabajo (Hof voor arbeidsgeschillen), bij deze gelegenheid een onderdrukkend orgaan te meer, diende aanklachten in tegen de ontslagen arbeiders, waarbij zij voortdurend blijk gaven van hun aversie tegen de arbeiders en hun verplichtingen aan de direktie van BAZAN en de politie.

Op 17 maart besloot de Raad van Ministers een militaire controle in te stellen over de BAZAN in Ferrol, een nieuwe maatregel bedoeld om de arbeiders te onderdrukken. Nadat reeds de werven gekontroleerd werden door de Marine, kwam nu ook de BAZAN onder scherp toezicht van een groep "bewakers" en werden de arbeiders bedreigd met een oproep voor militaire dienst in geval van nieuwe stakingen en andere akties.

Ondanks dat de meest invloedrijke arbeidersleiders waren ontslagen en opgesloten, ondanks dat de ontslagenen van de BAZAN geen werk konden krijgen in andere ondernemingen in de stad (als resultaat van de zgn. "zwarte lijsten"), ondanks de enorme repressie tegen de Comisiones Obreras van de BAZAN bleven de arbeiders zich volledig bewust van hun kracht en hun verantwoordelijkheid. De arbeidersbeweging van BAZAN herstelde zich weer, gesteund door de ervaring

in de strijd. De arbeiders van BAZAN hielden niet op te eisen, dat de ontslagenen opnieuw zouden worden toegelaten en de gevangenen vrijgelaten zouden worden en gaven daarmee het bewijs van hun grote solidariteit met hun medestrijders.

Elk contact was verboden, inclusief dat met andere gevangenen. Fraguera zelf schuwde de martelpraktijken ook niet: hij sloeg in aanwezigheid van de gevangenis-directeur Angel Porto bewusteloos en bedreigde de familieleden die trachtten bij de gevangenen op bezoek te komen. Op de 18e juli werd bij een tragisch ongeluk het enige zoontje van Manuel Amor Deus en Josefa Varela Fontán overreden. De familieleden verzochten dringend aan de autoriteiten om Manuel Amor de begrafenis van zijn zoontje te laten bijwonen.

De T.O.P. gaf permissie, maar Fraguera zorgde ervoor, dat deze beslissing ingetrokken werd. Manuel Amor kreeg "als straf" enige weken meer isolatiecel en men legde hem ook later grote moeilijkheden in de weg om contact te hebben met zijn vrouw en familieleden.

Het proces had plaats op 31 oktober 1972. De Openbare Aanklager eiste 4 jaar gevangenisstraf en een boete van Ptas. 300.000 voor elk van de beklaagden. Vier van hen zitten deze straf uit. De anderen werden bij verstek veroordeeld, omdat ze voortvluchtig waren.

Honderden kollega-arbeiders en familieleden woonden het schertsproces bij; buiten het gebouw demonstreerde de bevolking van El Ferrol. De advocaten en beklaagden spraken over de folteringen, waaraan de beklaagden onderworpen waren geweest en beschuldigden de rechtbank van leugens in de aanklacht en het volledige gebrek aan feiten, waarop deze gebaseerd was. Maar de rechter hield vast aan de eisen van de Openbare Aanklager.

Wat hadden het regiem en Fraguera voor met de instelling van de krijgsraad? In de eerste plaats om alle opgefokte haat los te laten op deze 8 "dissidente" arbeiders, waarvan er dan nog 4 door de mazen van het net geglipt waren.

In de tweede plaats was het hun bedoeling om meer en meer het leger op een kompromiterende manier te betrekken bij de onderdrukkende politiek van het regiem tegen het volk. Om het wantrouwen van het volk tegen het leger te vergroten, totdat de breuk tussen het leger en het volk onoverbrugbaar zou zijn. Veel Spaanse militairen verachten het deze manier gebruiken van de krijgsraad tegen het volk. Burgers worden veroordeeld op grond van het Militair Wetboek wegens "terrorisme", "banditisme" of wat dies meer zij en wat het regiem daaronder verstaat laten de gebeurtenissen in El Ferrol zien.

Daarom ontstaan er binnen het Spaanse leger steeds meer stromingen van militairen, die niet langer wensen ingezet te worden bij de onderdrukking van het volk.

de instelling van de krijgsraad

Na de gebeurtenissen van de 10de maart en ondanks de gevangenneming van honderden leidinggevende figuren bleven de arbeiders hun strijd in de bedrijven voortzetten en verspreidden zij talloze pamfletten, waarin zij de brute onderdrukking op de stad veroordeelden.

Op de 25e verscheen op de werven van BAZAN een oproep tot protest tegen de repressie op het bedrijf. Onder het voorwendsel, dat omdat de genoemde pamfletten ook verspreid waren op het marinefregat "Balears", dat op de werven in aanbouw was, deze actie viel onder de competentie van de marine, liet commandant Juan Fraguera Diaz een onderzoek instellen.

Tussen de 10e en de 25e maart was de houding van de Marine tegenstrijdig; geweest. Van de zijde van de regering en de politie werd erop aangedrongen, dat het leger zou ingrijpen. Maar op de 10e maart zelf, toen de stad in handen was van het volk, hielden de mariniers zich wijselijk achter de kazernemuren.

Deze houding werd expliciet verdedigd door de Capitán General tegenover de arbeidersdelegatie, die hem die dag bezocht met de eis, dat het leger zich terug moest trekken.

Maar Juan Fraguera wilde het anders. Deze Fraguera een actief lid van de S.I.M (de Inlichtingendienst van de Marine) stond in de stad bekend als één van de ultra-rechtse leden van de Marine. Hij had zich al bij talloze gelegenheden " onderscheiden" door dienstweigeraars, die gevangen zaten in de militaire gevangenis van Caranza, af te tuigen.

Hij trachtte daags na de manifestaties van de arbeiders al een militair tribunaal op te zetten, maar tot de 25e kon de Marine hem daarvan afhouden. Toen de pamfletten ook op marineschepen aangetroffen werden greep Fraguera zijn kans en de regering benoemde hem tot Rechter van Instructie belast met het voorbereiden van een proces voor de krijgsraad tegen 8 arbeiders:

José M.Rioboo, Manuel Amor Deus, Angel Porto Fael, Bastida, Francisco Fernandez Filgueira, José J.Miraz Fernandez, Ramiro Romero en José M.Cabado Martinez. Vier van deze arbeiders bevonden zich reeds in de Prisión Naval de Caranza; tegen de andere vier werd een aanklacht ingediend.

In de gevangenis paste men barbaarse onderdrukkingsmethodes toe. De gevangenen werden gemarteld (daarvoor had Fraguera carte blanche gegeven aan de agenten van de B.P.S.) en in volledige afzondering gehouden.

reakties op de gebeurtenissen in el ferrol en verdere politieke ontwikkelingen in galicië

Als gevolg van wat er zich in Ferrol afspeelde, deed de Kommunistiese partij van Galicië op 10 maart een oproep tot een algemene staking.

Deze oproep werd overgenomen door verschillende groeperingen en politieke organisaties van de galiciese oppositie.

Onmiddellijk gingen in Vigo arbeiders van de werven in staking.

De daaropvolgende dagen voegden zich hierbij de arbeiders van Citroën, Freire, Censa de Porriño, Transportes, Yarza, bouwvakarbeiders en vele anderen.

Op 14 en 15 maart vonden er in het centrum van de stad indrukwekkende demonstraties plaats. Op de 15e komt er op de Puerta del Sol in Vigo een menigte van 8.000 personen samen. Er vonden schermutselingen met de "grijzen" plaats, die verscheidene dagen aanhielden. Ook in La Coruña werd een Stakingskomité gevormd en in de meeste grote en kleine bedrijven werd het werk voor enige tijd stilgelegd. Tezamen met arbeiders demonstreerden honderden studenten in de straten van de stad.

In Santiago vonden er in de week van de 10e maart talloze manifestaties plaats, georganiseerd door arbeiders en de studenten van de Universiteit van Galicië.

Zij legden gezamenlijk een verklaring af, waarin - behalve dat het politieoptreden van de diktatuur werd aangeklaagd - het volgende gezegd werd:

"Evenals de arbeiders strijden voor gerechtvaardigde looneisen en sociale voorzieningen, vechten de studenten tegen de "Wet op het Onderwijs". Deze knevelwet dient alleen om de belangen van de oligarchie veilig te stellen en is niet afgestemd op de behoeften van het volk voor goed en democratis onderwijs.

We moeten één zijn in de konfrontatie met het regiem. We moeten een eenheid vormen met arbeiders, studenten, maar ook met die militairen, die niet bereid zijn hun wapens op het volk te richten en mee te werken aan de slachtingen".

Ook in Lugo en Orense deden de onderwijsinstellingen mee aan demonstraties uit solidariteit met de arbeiders in Ferrol.

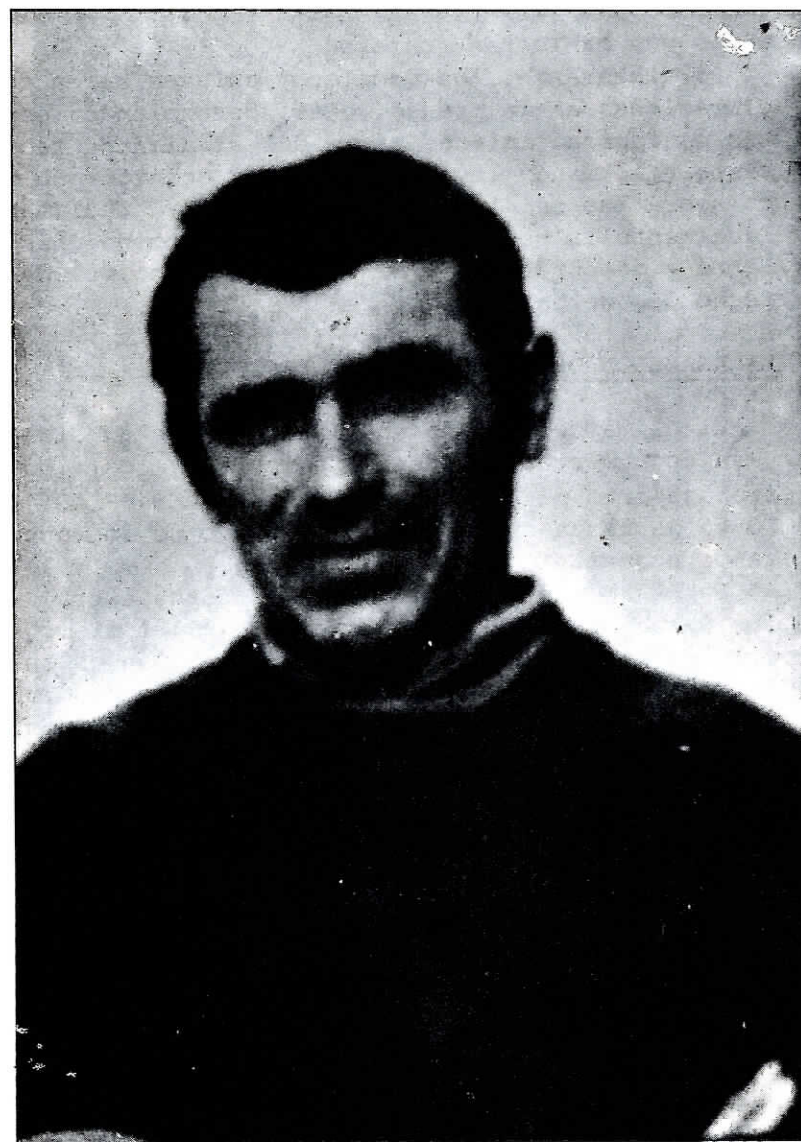
Eveneens in de overige delen van Spanje komen arbeiders en studenten in opstand en worden er protestakties gevoerd. Ten gevolge daarvan werden tientallen mensen gearresteerd en werden in Valladolid 700 arbeiders van de spoorwegwerkplaatsen "bestraft" en werden 13 arbeidersvertegenwoordigers van het syndikaat van hun functies ontslagen, toen deze opriepen tot stakingen uit solidariteit met de arbeiders van El Ferrol en om hun looneisen meer kracht bij te zetten.

JULIO PEREZ DE LA FUENTE

JOSE MARIA RIOBO MILLAN

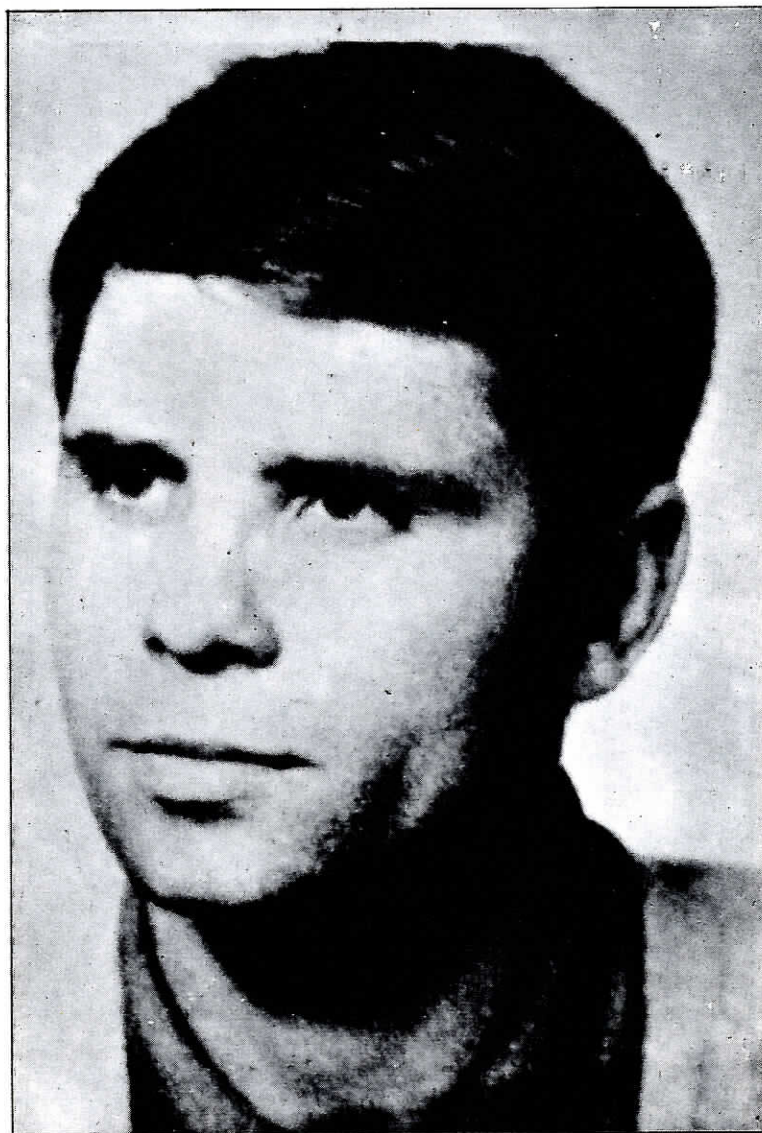
JULIO ANELROS FERNANDEZ

SARI ALABAU ALBORS

JOSEFA VARELA FONTAN

RAFAEL PILLADO LISTA

MANUEL AMOR DEUS

MANUELA VALCARCEL LUACES

Ook na 1972 zette de bevolking van Galicië haar politieke strijd voort. Dat ontlokte in december een woordvoerder van het regiem de opmerking dat "dankzij het lage arbeidsmoreel" in Galicië meer gestaakt dan gewerkt werd.

Op 20 en 21 februari van dit jaar organiseerden de Comisiones Obreras en de Kommunistiese Partij van Galicië een twee-daagse algemene staking voor de hele provincie. Hieraan werd door de bevolking massaal gehoor gegeven:

In Vigo en El Ferrol gingen alle grote fabrieken en werven plat. Er werden demonstraties door de stad gehouden, waarbij spandoeken meegevoerd werden met de woorden: "Tegen de duurte van het levensonderhoud", "Vrijheid", "Amnestie", en "Vrijheid voor de 23 van El Ferrol". Winkeliers sloten hun zaken, huisvrouwen hielden een kopersstaking.

In La Coruña, Orense, Santiago en Lugo gingen scholieren, studenten en het onderwijzend personeel in staking.

In verschillende steden werden Juntas Democráticas opgericht en in april van dit jaar werd de Junta Democrática van Galicië uitgeroepen. In haar oprichtingsverklaring werd gesteld:

"In voltallige vergadering bijeen is onlangs besloten tot de oprichting van de Demokratiese Junta van Galicië met vertegenwoordigingen van diverse politieke stromingen: de P.S.P. en leiders van de Galiciese Socialistiese Beweging; de P.C., de "galleguistas"(nationalistiese groeperingen) en christen+demokraten. In de Junta wordt samengewerkt door vertegenwoordigers van verschillende sociale klassen: arbeiders, representanten van de nieuwe industriële en financiële burgerij, boeren, onderwijzend personeel en de middenklassen.

De Junta Democrática van Galicië onderschrijft het programma van de Parijse Junta en merkt met betrekking tot punt 9 (dat gaat over de zelfstandigheid van de Baskiese, Catalaanse en Galiciese naties) op: het Galiciese volk heeft het recht om vrijelijk de aard en de inhoud van zijn betrekkingen met de overige volken van Spanje te bepalen. Evenwel zonder dat ons land de gemeenschap zal verlaten, waarin het histories heeft samengeleefd".

Verderop zegt de oprichtingsverklaring: "Tegelijk met het aanwijzen van de Voorlopige Regering van Spanje zal De Voorlopige Regering van Galicië worden gevormd. Dan zal het Statuut van Autonomie in werking treden, dat het volk van Galicië per peblicit heeft vastgesteld bij de laatste gelegenheid, waarop het bijeengeroepen werd. Gedurende deze overgangsperiode zal een nieuw Statuut worden opgesteld, aangepast aan tijd en omstandigheden".

Op 1 juli begonnen op de werven ASTANO en BAZAN 8000 arbeiders aan een staking uit protest tegen het proces dat in Madrid voor de T.O.P. begon tegen hun 23 kameraden. De volgende dag waren al 20.000 (officiële cijfer) mensen in Galicië in staking en ook op vele andere plaatsen in Spanje werd er gedemonstreerd.

Ook de Comisiones Obreras zetten hun strijd voort. Opnieuw stelden hun vertegenwoordigers zich beschikbaar voor de syndikaatsverkiezingen in mei. Opnieuw werd er door de arbeiders massaal op hen gestemd!

het proces van de 23: een proces tegen het spaanse volk

Onder de diverse processen, die de T.O.P. geopend heeft ten gevolge van de gebeurtenissen van maart '72, neemt het vonnis 489/72 (zie voor de tekst hiervan Bijlage I) een bijzondere plaats in: door het grote aantal personen, wat erbij betrokken is; door de feiten en "delikten", die hen ten laste gelegd worden en tenslotte door de straffen, die door de Openbare Aanklager tegen hen geëist worden (zie voor een overzicht hiervan Bijlage II).

Het Franco-regiem was van plan om dit proces het grootste te maken, dat ooit tegen de arbeidersklasse van Galicië gehouden werd. Op grond van beschuldigingen, die iedere wettelijke basis missen, beoogde de diktatuur de hele Spaanse arbeidersbeweging een lesje te geven. Voor rechten, die in Europa en in de meeste andere landen als wettig middel worden beschouwd en die tot de elementaire rechten behoren van iedere vrije burger, worden in de Franco-diktatuur gevangenisstraffen geëist tot maar liefst 17 jaar.

HET SPAANSE VOLK VERDIENT IN HAAR STRIJD VOOR DE BEVRIJDING ONZE SOLIDARITEIT!!!

Wat U kunt doen om de bevrijdingsbeweging te ondersteunen:

- protestbrieven en telegrammen sturen aan de Spaanse Ambassade, de T.O.P. of het Tribunal Supremo;
- vanuit Uw (politieke) organisatie of vakbond waarnemers sturen naar Spanje, wanneer er processen gehouden worden;
- geld overmaken naar Spaanse politieke gevangenen en hun familieleden en het werk ondersteunen, dat organisaties als Amnesty International en Acción Fuego doen ten opzichte van de gevangenen.

En weiger U mee te laten lokken door reisbureau's, die door uitbuiting van de zogenaamde "goedkope arbeidskrachten" tegen "spotprijzen" vakantie-reizen aanbieden naar het land van "de zon en de wijn". Want:

TOERISTENGELD STEUNT FASCISTENGEWELD.

gebruikte literatuur

"El proceso de los 23", brochure uitgegeven door de Comisiones Obreras van El Ferrol, oktober 1974.

"Overzicht van de straffen van de 23", pamflet uitgegeven door de Delegación Exterior van de Comisiones Obreras, Parijs 1973.

"Manifiesto de la Junta Anti-represiva de El Ferrol", uitgegeven in 1973.

"Analysis y documentos sobre la política represivo del franquismo", brochure uitgegeven door de Delegación Exterior van de Comisiones Obreras, Parijs 1974.

"Boletín Informativo" num.41, uitgegeven door de Delegación Exterior van de Comisiones Obreras, Parijs 1974.

De "Spanje-Bulletins, num.1 en 2, uitgegeven door Acción Fuego, Utrecht 1975.

Het "Extra Spanje-Bulletin voor de Vrouw, uitgegeven door Acción Fuego, Utrecht 1975.

"Mundo Obrero", weekblad van de P.C.E. van 4 maart en de 4e week van april 1975.

En voorts krantenartikelen en pamfletten van de Comisiones Obreras, die zijn verschenen naar aanleiding van het proces tegen de 23 van El Ferrol in Madrid, juli 1975.

verwijzingen naar literatuur en informatiebronnen

Uiteraard kunnen wij hier niet compleet zijn over de mogelijkheden die U ten dienste staan om meer informatie te verkrijgen over de huidige ontwikkelingen binnen de Spaanse oppositie en de arbeidersbeweging. We willen volstaan met de volgende opsomming:

Over het werk van de Comisiones Obreras:

D.E.C.O. (Delegación Exterior de las Comisiones Obreras)

59 Rue de Château d'Eau

Parijs, X.

De D.E.C.O. geeft geregeld brochures en pamfletten uit over de situatie in Spanje. Deze zijn alle ook in het Frans vertaald en enkele ook in het Engels.

Over het werk van de vakbonden

het maandblad van de U.G.T. (in het Spaans)

uitg.: Rue du Taur

Toulouse.

het maandblad van de C.N.T.: "Frente Libertario", (in het Spaans)

uitg.: 87 Rue de Patay

75013 Parijs.

Over het werk van de politieke partijen:

het weekblad van de P.C.E. "Mundo Obrero" (in het Spaans)

uitg. voor de Benelux: 54 Av. Brigade Piron

B.1080 Brussel.

het 2-maandelijkse blad van de P.S.O.E. "El Socialista" (in het Spaans)

31 Rue Général Beuret

Parijs xv.

Het correspondentieadres van de F.R.A.P. is ons niet bekend.

Verder is in het Nederlands uitgegeven de brochure "Politieke gevangenen in Spanje" door Amnesty International.

En tenslotte willen wij U wijzen op het door Acción Fuego 3-maandelijks uitgegeven bulletin, het "SPANJE BULLETIN", waarin uitgebreid ingegaan wordt op de achtergronden van de recente ontwikkelingen in Spanje.

Korr.adres: Jeruzalemstraat 12, Utrecht.

bijlage 1

tekst van het vonnis van de t.o.p. 489/72

Rechtbank van Openbare Orde
Madrid, 4 april 1972

In overweging nemende dat: in de stad El Ferrol del Caudillo, als gevolg van de bespreking van een arbeidsovereenkomst in de nationale onderneming Bazán, een groep arbeiders van deze fabriek, tegen het einde van de maand februari van het lopende jaar, van plan was de Direktie van de Onderneming te pressen om zó sommige doeleinden van politiek-subversieve aard af te dwingen, en, toen dit niet lukte, overging tot gedeeltelijke werkonderbrekingen gedurende de dagen 2, 3 en 4 maart, hetgeen de Direktie motiveerde om over te gaan tot maatregelen tegen zes van haar werknemers. Deze disciplinaire maatregel had tot gevolg een samenscholing van de producenten die op de 9de maart de tussenkomst van de "Fuerza Pública" noodzakelijk maakte, ten einde hen te verspreiden. Maar zonder hun subversieve instelling op te geven, provokeerden de arbeiders van genoemde onderneming op de 10de maart een onwettige demonstratie van een totaal subversief karakter die de Fuerza Pública aanviel en intimideerde, toen deze overging tot het verspreiden van de menigte. Als gevolg van het neerslaan van deze agressie vielen er twee doden en verscheidene gewonden onder de demonstranten. Deze feiten gaven de militaire rechtspraak het motief om een proces te beginnen. Aanstichters van de woelingen waren: 1. MANUEL LUIS AREA FRAGA, 2. JOSÉ LOUREIRO, 3. RICARDO ANEIROs en 4. PEDRO LOPEZ BONOME; met talrijke eerdere veroordelingen achter de rug, 5. RAFAEL PILLADO LISTA, 6. JOSÉ MANUEL SOTO NIEBLA, 7. JULIO ANEIROs FERNANDEZ, 8. MANUEL AMOR DEUS, 9. JOSÉ M. RIOBOO. Allen zitten in voorlopige hechtenis behalve de laatste twee, die zich op een onbekende plaats bevinden. Bovengenoemde personen zijn erkende militanten van de Kommunistische Partij; zij richtten redevoeringen aan hun kameraden en onderscheidden zich door hun subversieve houding tijdens voornoemde vergaderingen. Zij leidden de demonstraties en aanvallen op de Fuerza Pública en waren actief in het verspreiden van kommunistische propaganda. Deze personen

10. VICENTE TOJEIRO DIAZ, 11. MANUEL LOPEZ LORENZO, 12. JOSÉ M. VANGUEZ, 13. JOSÉ M. CANEIRO RODRIGUEZ, 14. LUIS FERNANDEZ ESCORICIA, 15. JOSÉ I. FERNANDEZ TOJO, 16. ALFONSO VEIGA MARTINEZ, 17. MANUELA VÁLEARCEL, die na het verspreiden van

de demonstratie de stad introkken, waarbij zij de winkeliers bedreigden met het vernielen van hun zaken als zij deze niet zouden sluiten, onder het zaaien van paniek en het uiten van subversieve kreten.

Samen met de reeds genoemde feiten en het scheppen van een klimaat van spanning waren zij ook actief bij het organiseren van clandestiene bijeenkomsten voor de Kommunistische Partij, het uitvoeren van acties met als doel het voeren van propaganda, het uitdelen van stikers en pamfletten en het schilderen van subversieve leuzen, geleid en uitgevoerd door 18. RAFAEL MARIO BAREZ VASQUEZ, 19. MANUEL PILLADO MARTINEZ, 20. JOSÉ M. TORREGROSA RODRIGUEZ, 21. EDUARDO VICTOR LOUREIRO, 22. MANUEL GOMEZ VASQUEZ, 23. JUAN A. FERNANDEZ, 24. JESUS ANEIROs RODRIGUEZ, 25. RAUL PILLADO LISTA, die op hun beurt na de 10e maart van plan waren om het klimaat van paniek en subversie te doen voortduren als gevolg van de beschreven feiten, en andere, die hetzelfde doel beoogden, bedreven door RUFINO CORBATE Cote, die het vonnis 348:72 van deze rechtbank tot onderwerp heeft.

In overweging nemende dat: de feiten betrekking hebben op onwettige associatievorming, artikel 172, 173, 174; openbare ordeverstoring, artikel 248; onwettige propaganda, artikel 251; rebellie, artikel 222; alle vergripen volgens het Wetboek van Strafrecht. Hieruit volgen onweerlegbare aanwijzingen voor de misdadigheid van de 21 betrokkenen, waartoe tegen hen een proces zal worden geopend, volgens artikel 384 van het Wetboek van Strafrecht.

In overweging nemende het voorgaande, gaan wij over tot het dekreteren van voorlopige hechtenis zonder borgtocht van de geïncrimineerden voornoemd: 1 tot 9 en 19 tot 25 inbegrepen. Terwijl de nummers 8, 9 en 22 opgeroepen moeten worden voor een requisitor, en de nummers 19 en 25 verschoond kunnen blijven van hechtenis, welke een borgsom moeten storten, overeenkomend met de voor hen geldende klasse en bedrag.

Tegelijkertijd gaan wij over tot het dekreteren van de voorlopige invrijheidsstelling MET BORGTOCHT van de gevangenen nummer 10 tot 17 inbegrepen, welke borgsom zal worden vastgesteld, gecombineerd met een verplichting "apud-acta".

In overweging nemende dat: er bevel moet worden gegeven dat de beschuldigten hun borgsom storten om aan de geldelijke verantwoordelijkheid te voldoen, ingevolge artikel 589 uit het genoemde Wetboek van Strafrecht.

Voorlopige hechtenis (gevangenisstraf) wordt gedekreteerd, en de geïncrimineerden aangezegd, te weten van nummer 1 tot 9, en van 18 tot 25, terwijl de nummers

19 en 25 ontheven worden van deze straf. Deze twee dienen een borgsom te voldoen van 15.000 ptas. Voor een requisitor dienen te worden opgeroepen de geprocesseerden nummer 8, 9 en 22.

Voorlopige invrijheidstelling wordt gedekreteerd voor de nummers 10 tot en met 19, welke een borgtocht moeten storten om vrij te blijven, elk ten bedrage van Ptas. 5000.

Wij stellen verder de eis dat iedereen een borgsom dient te betalen van Ptas. 30.000 per persoon. Bij het in gebreke blijven van de voldoening hiervan zal tot in beslagname worden overgegaan van have en goed van betrokkenen, ten bedrage van de borgsom.

De inhoud van dit vonnis zal bekend gemaakt worden aan het Ministerie van Justitie en kan bij deze volvoerd worden.

DIT VONNIS WORDT VOOR AKKOORD VERKLAARD DOOR DON JAIME MARISCAL DE GANTE y MORENO, Magistraat en Rechter EN DOOR DON JAIME SANTOS BRIZ, Magistraat en vervangend Rechter voor eerstgenoemde.

bijlage 2

overzicht van de straffen

van de 23 geeist door de t.o.p. en de krijgsraad

	<u>vergadering</u>	<u>manifestatie</u>	<u>terrorisme</u>	<u>totaal</u>
Rafael Pillado Lista	4 jaar	9 jaar	4 jaar	17 jaar
José M.Rioboo	4 jaar	9 jaar	2 jaar + 4 mnd.	15 jaar + 4 mnd.
Manel Amor Deus	4 jaar	9 jaar		13 jaar
Pedro Lopez Bonome		5 jaar	5 jaar	10 jaar
Julio Aneiros Fernandez		9 jaar		9 jaar
Jose Torregrosa	4 jaar			4 jaar
Rafael Ibarez Vazquez	4 jaar			4 jaar
Eduardo M.Lodeiro	4 jaar			4 jaar
José Loureiro Lugris		3 jaar		3 jaar
José I.Fernandez Tojo		3 jaar		3 jaar
Juan A.Fernandez Lopez	4 jaar			4 jaar
Julio Perez de la Fuente	3 jaar			3 jaar
Sari Alabau Albor	3 jaar			3 jaar
Angel Cortizar Domenech	4 jaar			4 jaar
Luiz Fernandez Escorcia			2 jaar+4 mnd.	2 jaar + 4 mnd.
Vicente Tejeiro Diaz			2 jaar+4 mnd.	2 jaar + 4 mnd.
Manuel Lopez Lorenzo			2 jaar+4 mnd.	2 jaar + 4 mnd.
Manuel Valcarcel			2 jaar+4 mnd.	2 jaar + 4 mnd.
Alfonso Veiga Martinez		5 mnd.		5 mnd.
Rufino Corbato Coto	4 mnd.			4 mnd.
Manuel Pillado Martinez	4 mnd.			4 mnd.
Josefa Varela Fontan		4 mnd.		4 mnd.
José Manuel Caneiros			4 mnd.	4 mnd.

Aan deze straffen moeten de volgende nog worden toegevoegd wegens voorgaande processen:

Voor Rafael Pillado Lista	5 jaar
Voor José Rioboo	3½ jaar (krijgsraad)
Voor Manuel Amor Deus	3½ jaar (krijgsraad)
Voor Julio Perez de la Fuente	3 jaar (wegens het in Bezit hebben van illegaal propaganda materiaal).

Manifest van het Comité tegen de Onderdrukking in El Ferrol

Het Comité tegen Onderdrukking, van El Ferrol, waarin personen van verschillende ideologie en overtuiging deelnemen, veroordeelt elke vorm van geweld tegen en inbreuk op de fundamentele rechten van de mens (Universele verklaring van de rechten van de mens van de UNESCO, voor Spanje ondertekend in 1953).

Dit comité beoogt zo objectief mogelijk te informeren over de schendingen van de genoemde burgerrechten en wil alle mogelijke hulp bieden aan hen die de konsekventies hiervan ondergaan.

Door de recente gebeurtenissen, die een grote schok teweeg brachten onder ons volk en de gevolgen, waaronder wij nog steeds lijden, voelen wij ons verplicht duidelijk te maken, dat wij samen met het volk van Galicië achter hen staan. Daarom de volgende informatie.

Tijdens de gebeurtenissen van 9 en 10 maart, toen de gerechtvaardigde eisen van een bedrijfs-C.A.O. en salarisverhoging beantwoord werden met een brute onderdrukking, die kulmineerde in de moord op Amador Rey en Daniel Niebla, werden ook velen gevangen genomen.

De haat die eerst voornamelijk gekoncentreerd was op de arbeiders van BAZAN, richtte zich daarna ook op de arbeiders van andere ondernemingen (in de metaal, de bouwvak en op de werven) en op andere maatschappelijke sectoren: priesters, technici, onderwijzers en leraren, journalisten enz.

Tijdens deze gevangenschap probeerde de politie alle soorten van psychische marteling uit (beledigingen, bedrog, valse aanklachten, bedreiging met de dood van henzelf en hun familieleden) en fysieke (hen dwingen om 3 dagen lang niet te slapen of om, gehurkt, overeind te blijven zitten, terwijl men hen gedurende lange tijd op alle mogelijke manieren schopte en sloeg).

De voornaamste martelmethodes waren:

A) Men werd met geboeide handen en voeten over een tafel gelegd, waarbij enkel de rug op de tafel rustte. Dan werd men op maag, buik en ribben geslagen. Deze methode noemde men "de operatiezaal".

Naast de verschrikkelijke pijn tengevolge van de samentrekking van de ingewanden bestaat er bij deze marteling groot gevaar op een hartaanval door de irritatie van de plexus solaris en kunnen verwondingen aan de wervelkolom ontstaan, die tragische konsekventies kunnen hebben.

B) Het verdraaien en kneden van de trapezium (een spier tussen hals en schouder) wat zeer pijnlijke intramusculaire bloedingstoringen veroorzaakt.

C) De huid van de onderarmen wordt met beide handen in tegengestelde richting verdraaid.

D) Een geribbelde ballpoint wordt tussen de vingers rondgedraaid terwijl deze tegen elkaar aangedrukt worden.

E) Met de zijkant van de hand wordt telkens tegen de hals geslagen, waardoor verwondingen aan de luchtpijp kunnen optreden.

F) Men wordt gedwongen zo snel mogelijk om zijn eigen as te draaien om duizeligheid en misselijkheid te veroorzaken. Na enige tijd wordt men dan over de vensterbank gelegd met de dreiging naar buiten gegooid te worden.

G) Een ranseling met metalen latten op de voetzolen.

H) Trappen, stompen op alle delen van het lichaam.

Uit het bovenstaande blijkt, dat al deze folteringen erop gericht waren uitwendige kwetsuren, die door de gerechtsarts gecontroleerd konden worden, te vermijden. Zij veroorzaakten in de meeste gevallen inwendige kneuzingen en bloedingen. Desondanks konden vele gevangenen de bewijzen van hun folteringen tonen. Op grond daarvan dienden enkelen een klacht in bij de rechter van instructie. Dat waren: Fernando Miramontes Vázquez, Ramiro Tenreiro Pena, Ricardo Fernandez González en Julio A. Perez de la Fuente Riva.

De kollektieve wreedheid van de ondervragers, die zich uitte in beledigingen, bedreigingen en folteringen, eenzame opsluiting, het kunnen horen van de kreten slaap, bracht de gevangenen vaak in zo'n depressieve toestand dat zij pogingen tot zelfmoord ondernamen. In die psychische situatie kan men een mens elke verklaring laten afleggen.

De voornaamste martelaars waren: Nicolas Lago Simó, Alejandro López Parente, Amador Quitia, José Maceiras, Guzmán, Braje, Cañoto, José Luis Díaz en Mosquera, allen uit Ferrol en Prudencio Bodega van de Speciale Brigade uit Madrid.

bijlage 3

de levensbeschrijving van enige van de 23

MANUEL PILLADO MARTINEZ

Geboren op 19-10-1916. Getrouwd, drie kinderen (de oudste Rafael Pillado en de jongste 14 jaar).

Visser en zeeman vanaf zijn veertiende jaar. Hij was voorzitter en "patron mayor" van de Broederschap van vissers van Ferrol van november '63 tot september '73.

Toen werd hij via manipulaties van het Syndikaat bij de verkiezingen van zijn functie ontheven.

Hij werd gevangen gezet op 28 februari 1943 tot april 1946, op beschuldiging van betrokkenheid met de guerrillas van de Republiek, lidmaatschap van de Kommunistische partij van Spanje en werkzaamheid voor de Internationale Rode Hulp.

Vanwege zijn deelname aan de manifestaties van de 10e maart 1972 werd hij gevangengezet en kreeg een boete van Ptas. 100.000 (fl.4500,-).

Later in datzelfde jaar werd hij voor het gerecht gedaagd. Samen met zeven kollega-vissers als gevolg van een aanklacht door het vertikale syndikaat van El Ferrol, met als eis: 13 jaar gevangenisstraf, Ptas. 93.000 boete en 32 jaar uitsluiting van actief en passief kiesrecht voor het Syndikaat.

Tijdens het proces, dat 20 september 1973 werd gehouden, werd de beschuldiging van de vertikalisten verzacht: de zeven vissers werden vrijgelaten en Manuel Pillado werd tot 4 maanden gevangenisstraf veroordeeld en Ptas. 35.000 boete, terwijl zijn zaak bij het Hooggerechtshof in beroep is.

In het jaar 1974 werd hij opnieuw voor het gerecht gedaagd door de vertikalistische bonzen en moest verschijnen voor de T.O.P., beschuldigd van het bevorderen van "ordeverstoringen in de syndikaten".

MANUELA BALBINA VALCARCEL LUACES

Geboren op 28-2-1925. Getrouwd, moeder van 7 kinderen. Beroep: visverkoopster.

Zij werd gearresteerd als gevolg van de gebeurtenissen in maart '72 en beschuldigd van het vormen van volksgroepen die op 10 maart '72 de stad doortrokken, oproepend tot solidariteit met de arbeiders van BAZAN.

Zij werd beboet door de DGS met Ptas. 150.000, waarvoor ze in de gevangenis moest blijven gedurende twee maanden.

JOSE MARIA RIOBOO MILLAN

Geboren op 29-11-1944. Getrouwd en twee kinderen. Kwam bij BAZAN als leerling op 14-jarige leeftijd. Gekozen tot vertegenwoordiger van het Syndikaat bij de verkiezingen van 1971. Ontslagen op 9 maart '72 als gevolg van zijn vastberaden houding ter verdediging van de eisen van de arbeiders. Ontheven van zijn functie door de bonzen van het fascistische syndikaat.

Gearresteerd op 14 april en gevangengezet in La Coruña. Beboet met Ptas.250.000 door de DGS en hij moest wegens onwettige associatievorming, onvredelevende demonstratie en terrorisme verschijnen voor de T.O.P.

Hij werd overgebracht naar de Militaire Gevangenis van Caranza, waar tegen hem een nieuw proces werd geopend vanwege het verspreiden van onwettige propaganda, welke beschuldiging de Krijgsraad overnam en hem tot 3½ jaar gevangenisstraf en een boete van Ptas.300.000 veroordeelde, die hij momenteel uitzit in de gevangenis van Pontevedra.

JOSÉ LOUREIRO LUGRIS

Geboren op 17-9-1929. Getrouwd en vader van 7 kinderen. Metaalarbeider. Kwam te werken bij BAZAN op 8 januari 1945. Provinciaal Syndikaatsvertegenwoordiger van de Unie van Technici en Arbeiders in de Metaalsektor van 1966 tot 1972, in welk jaar hij van zijn functies werd ontheven.

De T.O.P. arresteerde en beréchtte hem in 1968, op beschuldiging van lidmaatschap van de Comisiones Obreras, maar hij werd hiervan vrijgesproken. Lid van het Centro Social Santa Marina, een wijkraad in El Ferrol, die gesloten werd door de politie; op deze grond werd hij beboet door de Burgelijke Gouverneur.

Gearresteerd en gevangengezet op grond van de gebeurtenissen van maart 1972.

Hij verbleef negen maanden in de gevangenis en werd door de DGS beboet met Ptas. 250.000 (fl.10.000,-).

RAFAEL BAREZ VAZQUEZ

Geboren op 30-12-1945. Vrijgezel. Arbeidersadvokaat. Gearresteerd bij talloze gelegenheden gedurende zijn leven als student aan de Universiteit van Galicië, in Santiago. Verbleef negen dagen in het politiebureau gedurende de eerste Uitzonderingstoestand van januari 1969 en werd toen voor twee maanden verbannen. Berecht door de T.O.P. in 1969 wegens het bijwonen van een onwettige vergadering en beschuldigd van lidmaatschap van de Demokratiese Studentenvakbond. Tijdens de

studentenopstanden van 1968 in Santiago Rad hij de functie van Ondergedelegeerde van deze bond voor de Rechtenfaculteit. Hij werd uit de universitaire militie gestoten en uitgezonden om zijn militaire dienstplicht te vervullen in een strafbataljon. Zijn kantoor, waar hij de arbeiders rechtshulp verleende, werd door de politie bezet en "geregistreerd". Gearresteerd en gevangengezet wegens de gebeurtenissen van maart '72 en beboet door de DSG met Ptas. 200.000. Hij zat 9 maanden in de gevangenis, tot hem voorlopige invrijheidstelling werd verleend na een bergsom gestort te hebben van Ptas. 100.000.

MANUAL AMOR DEUS

Geboren op 16-2-1941. Gehuwd. Mechanicien. Hij trad op 14-jarige leeftijd in dienst van BAZAN als leerling. Werd in 1971 gekozen tot vertegenwoordiger van het syndikaat en tot voorzitter van de "Agrupación Bazán". Hij werd ontslagen op 9 maart '72 vanwege het fel verdedigen van de eisen van de arbeiders en ontzet uit zijn syndikaatsfuncties. Op 14 april werd hij gearresteerd en gevangengezet in de gevangenis van La Coruña. Hij kreeg een boete opgelegd door de D.G.S. van Ptas. 250.000 en overgebracht naar de militaire gevangenis van Caranza. Voor de krijgsraad wordt hij vanwege het verspreiden van onwettig propagandamateriaal veroordeeld tot 3½ jaar gevangenisstraf en een boete van Ptas. 300.000. Hij zit momenteel in de gevangenis van Pontevedra.

JOSEFA VARELA FONTAN

Geboren op 29-10-1941. Echtgenote van Manuel Amor. Arbeidster. Gearresteerd op 10 maart '72. Ze wordt ervan beschuldigd een manifestatie van vrouwen te hebben geleid en deelgenomen te hebben aan protestmarsen van groepen van de bevolking, die door de stad trokken uit solidariteit met de arbeiders van BAZAN. Ze werd beboet met Ptas. 100.000 door de D.G.S. en verbleef een maand in de gevangenis.

JULIO A. PEREZ DE LA FUENTE RIBA

Geboren op 18-11-1984. Gehuwd, één dochter. Onderwijzer. Gearresteerd tijdens de uitzonderingstoestand van '69. Hij verbleef toen 17 dagen op het politiebureau van Valencia, waar hij gemarteld werd. Hij werd ontslagen uit de studentenmilitie. Deed militaire dienst bij de Marine, waarbij hij voortdurend onder bewaking gesteld werd en verschillende keren naar andere legerplaatsen werd overgeplaatst. Hij werd gearresteerd, mishandeld en gevangengezet naar aanleiding van de gebeurtenissen op de

10e maart en kreeg een boete van ptas. 50.000 door de D.G.S. opgelegd. Hij kwam in voorarrest van de gevangenis van La Coruña vanwaar hij werd overgebracht naar de militaire gevangenis van Caranza. Opnieuw wachtte hem een veroordeling, dit maal vanwege het in bezit hebben van onwettige propaganda. Deze had de politie zogenaamd bij huiszoeking gevonden. Maar het was duidelijk dat de politie zelf het materiaal daar verstoep had. Na enige tijd werd hij in voorlopige vrijheid gesteld. In juli '74 werd zijn auto in brand gestoken door een fascistiese groepering, die naderhand vrijuit ging. Julio Pérez werd bij verschillende gelegenheden weer aangehouden, waarbij hem nog eens door de D.G.S. een boete van Ptas. 250.000 werd opgelegd. Hij voldeed deze met een subsidiaire gevangenisstraf van 2 maanden.

SARI ALABAU ALBORS

Geboren 14-11-1946. Gehuwd. Echtgenote van Julio Pérez. Onderwijzeres. Gearresteerd tijdens de uitzonderingstoestand van '69, waarna ze 8 dagen op het politiebureau van Valencia verbleef. Ze bekleedde een Bestuursfunctie bij het "Centro Social Santa Marina" totdat dit door de politie gesloten werd. Ze werd gearresteerd en beboet door de Burgerlijke gouverneur, gevangengezet en voor het gerecht gedaagd naar aanleiding van de gebeurtenissen van maart '72. Ze verbleef meer dan 4 maanden in voorarrest.

RAFAEL PILLADO LISTA

Geboren 12-6-1942. Gehuwd, één dochter. Bankwerker. Kwam op 15-jarige leeftijd in dienst van het bedrijf BAZAN als leerling. Hij werd ontslagen naar aanleiding van de gebeurtenissen in maart '72. Hij vervulde talrijke syndikaatsfuncties in het bedrijf, en was bij de verkiezingen van '71 kandidaat van de Comisiones Obreras. Hij was al in de jaren '66-'69 vertegenwoordiger van het syndikaat bij BAZAN, voorzitter van de sociale sectie van het plaatselijk metaalsyndikaat en vicepresident van het provinciale syndikaat. Door de verticale bonzen werd hij uit deze posten ontzet en hij kreeg verschillende processen verbaal. Bij talrijke gelegenheden werd hij gearresteerd. In april 1969 werd hij door de T.O.P. berecht wegens het vermeende delikt van ongeoorloofd lidmaatschap van een verboden organisatie, de Comisiones Obreras. Maar hij moest vrijgesproken worden vanwege gebrek aan bewijs. Later in dat jaar werd hij opnieuw berecht door de T.O.P. Ditmaal wegens deelname aan een "niet-vredelievende" vergadering. Hij werd opnieuw vrijgesproken. Hij werd nogmaals veroordeeld in december 1970 wegens ongeoorloofd lidmaatschap van de Kommunistiese Jeugd van El Ferrol; eis: 5 jaar gevangenisstraf, die uiteindelijk werd verkort

tot twee jaar. Hij werd in '72 gearresteerd en bracht drie dagen door op het politiebureau, waar hij ondanks martelingen weigerde om ook maar één woord te spreken met de "sociales" (leden van de B.S.P., de politieke politie). Hij kreeg een boete van de D.G.S. van Ptas. 250.000 en verbleef in voorlopige hechtenis in afwachting van zijn proces in juli-1975

JULIO GERMAN ANEIRO FERNANDEZ

Geboren op 19-8-1916. Getrouwd en twee kinderen. Bankwerker. Kwam in dienst bij BAZAN in oktober 1941 en werd ontslagen in maart '72. Hij bekleedde verschillende syndikaatsfuncties in de onderneming en in de periode van '60-'63 was hij vertegenwoordiger van het syndikaat. Later was hij dat opnieuw en was bovendien voorzitter van de sociale sectie van het metaalsyndikaat. Van deze functie is hij ontheven. Talloze malen werd hij gearresteerd. Werd berecht door de T.O.P. in april '67 op beschuldiging van lidmaatschap van de Comisiones Obreras. Vrijgesproken; opnieuw berecht in '69 op beschuldiging van lidmaatschap van de Kommunistische Partij. Hij verbleef toen in de gevangenis gedurende 6 maanden, een periode overeenkomende met het buitenwerking stellen van art. 18 van de "grondwet" (Fuero de los Españoles). In 1970 werd deze maatregel genomen door de Krijgsraad van Burgos. Hij werd zeer zwaar gewond toen de politie schoot op de arbeiders van BAZAN op 10 maart 1972. Hij kreeg een kogel in de borst, die pas na herhaalde operaties verwijderd kon worden. Direct na de laatste operatie werd hij ziek en totaal verzwakt overgebracht naar de gevangenis, waarin hij in voorlopige hechtenis verbleef tot het proces.

inhoud

hoofdstuk 1: 36 jaar fascisme in Spanje	7
hoofdstuk 2: Chronologies de gebeurtenissen in El Ferrol tot de 10e maart 1972.	12
hoofdstuk 3: El Ferrol 10 en 11 maart 1972.	16
hoofdstuk 4: Repressie, martelingen, arrestaties	19
hoofdstuk 5: De instelling van de krijgsraad.	21
hoofdstuk 6: Reacties op de gebeurtenissen in El Ferrol en verdere politieke ontwikkelingen in Galicië.	22
hoofdstuk 7: Het proces van de 23: een proces tegen het Spaanse volk	25
Gebruikte literatuur	26
Verwijzingen naar literatuur en informatiebronnen	27
bijlage I : Tekst van het vonnis van de T.O.P. 489/72.	28
bijlage II : Overzicht van de straffen van de 23 geeist door de T.O.P. en de krijgsraad	31
bijlage III : De levensbeschrijving van enige van de 23.	34

STEUNT HET WERK VAN ACCION FUEGO VOOR HULP AAN SPAANSE POLITIEKE GEVANGENEN
EN HUN GEZINNEN.

STORT UW BIJDRAGE OP GIRO 2698600 T.N.V. PENN. ACCION FUEGO TE UTRECHT.
LEES HET SPANJE-BULLETIN;